

Kanun önünde fakirin de, zenginin de ekmek çalması eşittir.

İnsanlar hukuk dediklerinde, bunun *ceza* (karşılık) kısmıyla meşgul. İnsanların sorumluluğunun sadece *olaydan sonraki* kısmıyla meşgul oluyorlar.

Adalet bu değil. İnsanları suç işlemeye meyyal hale getirip, sonra onları cezalandırmak değil. Ceza verebilmek ve bu cezanın hakkaniyetli olması için, suça itecek unsurların ortadan kaldırılmış olması lazım.

O sebeple *kanun önünde eşitlik* aslında kendini rahatlatma aracı. İhtiyaçlarını insanlara ulaşabilecekleri mesafede bulundurmıyınca, bu ihtiyaçları edinmek için suç işlemeye *bahane* üretmiş olursunuz.

Bu şu demek değil: İnsanlara imkan tanımazsak, suç işlemekte mazur olurlar. Hayır, birçoğu için durum yine de değişmeyecektir. Hırsızların pek çoğu bunu ihtiyaçtan değil, diğer türlü yollara göre daha kolay kazanç sağladığından hırsızlık yaparlar. Hayatın sabır gerektiren süreçlerine karşı, suç, kısa yol olarak her zaman vaki olacak.

Bizim yapabileceğimiz, bu *sabır gerektiren süreçler* için, mümkün mertebe daha kolay yollar bulmak ve bununla beraber cezaları da caydırıcı yapmak.

Şafii fıkhında *yediğimiz* Ramazan orucu için 60 gün kefaret yok. Dikkat buyurulsun.